

v případě, že se nárok na zaplacení daní opírá o veřejnoprávní poměr poplatníka ke státu, nikoli však, opírá-li stát nárok na placení dlužných daní o záruku třetí osoby za poplatníka. Takováto záruční smlouva jest důvodem práva soukromého a o nárocích z takového důvodu přísluší rozhodovati soudu. Berní úřad tím, že ve výkazu nedoplatek uvádí daňový nedoplatek Rudolfa B-a jako nedoplatek povinné jako ručitelky, zřejmě opírá svůj nárok proti povinné o smlouvu záruční. Výkaz nedoplatek může tvořiti exekuční titul proti poplatníku Rudolfu B-ovi, ale nikoli proti povinné jako ručitelce z důvodu soukromé záruky. Podle § 1 čis. 13 ex. ř. jsou výkazy o nedoplatecích přímých daní a poplatků podle předpisů o tom vydaných vykonatelnými exekučními tituly. Ale žádný předpis vydaný o dobývání a zajišťování daní a poplatků nestanoví vykonatelnost výkazu o nedoplatecích proti tomu, kdo, nejsa sám poplatníkem, ručí za nedoplatek z důvodu práva soukromého. Proto nelze výkaz o nedoplatecích daní váznoucích za Rudolfem B-em pokládati za exekuční titul proti povinné, a nelze podle zákonných předpisů o zajištění a vymáhání daní a dávek veřejnoprávních, zachovaných v platnosti čl. III. uvoz. zák. k ex. ř. žádati za zajištění a exekuci daní, které příslušejí státu z důvodu práva soukromého (srov. nálezy nejv. soudu vídeňského Glaser-Unger 4448 a čis. 1581 n. ř.). K stanovení takového nároku z důvodu práva soukromého způsobem vykonatelným jsou povolány soudy. Proto povinná brání se právem jako ručitelka tomu, by na základě její záruky byla proti ní vedena exekuce pro daňové nedoplatky jejího manžela na základě pouhého výkazu nedoplatek.

Čís. 9822.

Podle čl. 146 obch. zák. promlčují se veškeré nároky proti společníku z pohledávek za společností, ať již mohou býti proti němu uplatňovány žalobou nebo exekucí.

Na základě exekučního titulu proti veřejné obchodní společnosti nelze po uplynutí promlčecí lhůty čl. 146 obch. zák. vésti exekuci proti společníku, vystoupivšímu ze společnosti. Byl-li však exekuční titul vydobyt přímo proti povinnému pro pohledávky (nároky) proti společnosti, nastupuje na místo promlčecí lhůty čl. 146 obch. zák. všeobecná promlčecí lhůta třiceti let.

(Rozh. ze dne 12. dubna 1930, R I 162/30.)

Na základě exekučního titulu proti veřejné obchodní společnosti navrhl vymáhající věřitel dne 9. ledna 1929 povolení exekuce jednak proti veřejné obchodní společnosti, jednak proti bývalému veřejnému společníku Rudolfu K-ovi, jenž dne 27. září 1923 z veřejné obchodní společnosti vystoupil. Soud první stolice zamítl exekuční návrh proti Rudolfu K-ovi. Důvody: Na základě výtahu z obchodního rejstříku a ze spisů jest zjištěno, že firma bří K-ové jest veřejnou obchodní společností, jejíž veřejný společník, druhý povinný Rudolf K. vystoupil

z firmy dne 27. září 1923 a byl v obchodním rejstříku jako společník vymazán, dále že exekuční titul vydobyla vymáhající strana proti firmě brá K-ové dne 17. května 1923 a že žádost vymáhající strany o povolení exekuce došla soudu teprve dne 9. ledna 1929. Rudolf K. tedy v době podání exekučního návrhu již více než pět roků ze společnosti vystoupil. Návrh na povolení exekuce bylo tudíž zamítnouti podle čl. 146, 112 obch. zák. Podle čl. 146 obch. zák. promlčují se žaloby proti společníku z nároků proti společnosti v pěti letech po jeho vystoupení. Tohoto názoru je také Neumann v komentáři k ex. řádu § 11: Neumann praví mezi jiným »Die Einvernehmung des ehemaligen Gesellschafters hat sich ausschliesslich auf die Frage der Haftung zu erstrecken. Sie ist notwendig, weil die Verjährung des Anspruches gegen den ehemaligen Gesellschafter eingetreten sein könnte«. V případě vystoupení společníka přerušuje se promlčení jen žalobou proti němu samému (Staub-Pisko, komentář k obchodnímu zákonu). To se však v tomto případě nestalo. Návrh proti Rudolfu K-ovi bylo tudíž zamítnouti. **R e k u r s n í s o u d** povolil exekuci proti Rudolfu K-ovi. **D ů v o d y**: Oba exekuční tituly, o něž se exekuční návrh opírá, vznikly v době, kdy povinný dlužník Rudolf K. byl ještě veřejným společníkem firmy Bratří K., dílčí rozsudek pro uznání, znějící na 79.486 Kč 92 h vydán byl 11. ledna 1923, smír pak, jímž se žalovaná firma Bratří K. zavázala zaplatiti vymáhající straně ještě další 4.000 Kč s přísl., byl uzavřen 17. května 1923, kdežto Rudolf K. byl vyloučen z veřejné obchodní společnosti Bratří K. teprve dne 27. září 1923. Rudolf K. náležel tudíž veřejné obchodní společnosti nejen v době, kdy exekuční tituly vznikly, nýbrž i v době, kdy na základě dílčího rozsudku pro uznání žádána a podle § 11 prvý odstavec ex. ř. povolena byla usnesením ze dne 28. března 1923 mobilární exekuce i proti firmě Bratří K. i proti oběma veřejným společníkům Adolfovi K-ovi a Rudolfu K-ovi, která však zůstala bez výsledku, při čemž jest poznamenati, že vymáhaných 124.880 Kč 84 h pozůstává z dílčích pohledávek 79.486 Kč 92 h a 4.000 Kč a z jich příslušenství na úrocích a útratách, které k rozsudečné pohledávce byly připočteny. Exekuce, o niž tu jde, jest tedy další exekucí k vymožení rozsudečné pohledávky s příslušenstvím, oba exekuční tituly nabyly vykonatelnosti i proti firmě Bratří K. i proti oběma jejím veřejným společníkům a podléhají proto pohledávky z těchto exekučních titulů i proti oběma veřejným společníkům promlčení třicetiletému, a nikoli promlčení pětiletému ve smyslu čl. 146 obch. zák., jak prvý soud mylně za to má.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Podle § 11 ex. ř. lze povolit exekuci na základě exekučního titulu, vydobytého proti veřejné obchodní společnosti, přímo na jmění jednotlivých společníků osobně ručících, podle druhého odstavce tohoto § i po zrušení společnosti, a i proti společníku již dříve ze společnosti vystouplému nebo vyloučenému, v tomto případě však teprv po výslechu

společníka o otázce ručení. Tímto ustanovením vyvodil exekuční řád k zamezení zbytečných sporů důsledky z ustanovení čl. 112 obch. zák. o solidárním ručení společníků veřejné obchodní společnosti a změnil proto dřívější stav formálně potud, že nároky proti společníku mohou býti nyní uplatňovány nejen žalobou, nýbrž i přímo návrhem na povolení exekuce, ale nemínil se tím dotknouti hmotněprávních otázek, najmě otázky promlčení těchto nároků. Ustanovuje-li tudíž čl. 146 obch. zák. o žalobách proti společníku z nároků proti společnosti, že se promlčují v pěti letech po zrušení společnosti pokud se týče po vystoupení nebo vyloučení společníka, podléhá podle toho, co uvedeno, témuž promlčení i uplatňování těchto nároků exekucí podle § 11 druhý odstavec ex. ř. a jest proto ustanovení čl. 146 obch. zák. přes to, že mluví výslovně jen o promlčení žalob, vykládati nyní tak, že se podle něho promlčují veškeré nároky proti společníku z pohledávek proti společnosti, ať již mohou býti uplatňovány proti němu žalobou nebo přímo exekucí. Exekuční řád ustanovuje v druhém odstavci § 11, by dříve, než bude rozhodnuto o exekučním návrhu proti dřívějšímu společníku, byl vyslechnut dlužník o otázce ručení, a v motivech k tomuto ustanovení (str. 154 mat. 1 str. 472) uvádí se výslovně jako předmět tohoto výslechu i otázka promlčení. Z toho vysvítá jasně správnost naznačeného výkladu čl. 146 obch. zák. Neboť, může-li společník podle § 11 druhý odstavec ex. ř. namítati promlčení, ač § 11 předpokládá nárok formalisovaný již exekučním titulem, může takto zřejmě namítati, že nárok z exekučního titulu, vydobytého proti společnosti, podle čl. 146 obch. zák. proti němu zanikl. Tento výklad čl. 146 obch. zák. vyhovuje i úmyslu zákona, by společník, který se po zrušení společnosti nebo po vystoupení nebo vyloučení vyřadil se společností, pokud se týče s ostatními společníky, i proti věřitelům společnosti byl v přiměřené době zproštěn veškerých závazků, a není nezajímavě poukázati k tomu, že § 159 nového německého obchodního zákona z roku 1897, jenž jinak souhlasí s čl. 146 čs. obchodního zákona, nemluví již o promlčení žalob, nýbrž o promlčení nároků proti společníku z pohledávek za společností. Podle výpisu z obchodního rejstříku vystoupil povinný Rudolf K. z firmy bratří K. dne 27. září 1923, exekuční návrh, jímž se vymáhající věřitelka na základě exekučních titulů, vydobytých jen proti společnosti, totiž dílčího rozsudku pro uznání ze dne 11. ledna 1923 a soudního smíru ze dne 17. května 1923 domáhá povolení exekuce i na jmění Rudolfa K-a, byl podán dne 10. ledna 1929, tedy po uplynutí promlčecí doby čl. 146 obch. zák. Namítal-li tedy povinný při svém výslechu podle § 11 druhý odstavec ex. ř., že nároky z těchto exekučních titulů proti němu promlčením zanikly, činil tak právem a nepochybil proto soud své stolice, zamítnuv exekuční návrh, pokud směřuje proti němu. Jinak by se měla věc, kdyby šlo o exekuční tituly, vydobyté přímo proti povinnému pro pohledávky (nároky) za společností. V tomto případě nastoupila by podle ministerského nařízení ze dne 21. července 1858 č. 105 ř. z. na místo promlčecí lhůty čl. 146 obch. zák. všeobecná promlčecí lhůta třiceti let. Ale to tu nedopadá, neboť nejde tu, jak uvedeno, o exekuční tituly vy-

dobyté přímo proti společníku, nýbrž jen o exekuční tituly proti společnosti. Ani z toho, že usnesením ze dne 28. března 1923, tedy z doby, kdy povinný byl ještě společníkem firmy bratří K., byla vymáhající věřitelce proti stěžovateli na základě rozsudku Cg III 365/22 povolena již exekuce, jež zůstala bezvýslednou, nemůže vymáhající věřitelka těžiti. Nanejvýš bylo by lze připustiti, že by se vymáhající věřitelka mohla domáhati pokračování v této tehdy povolené exekuci, nemůže však po uplynutí promlčecí lhůty čl. 146 obch. zák. na základě zmíněného exekučního titulu, vydobytého jen proti společnosti, navrhnouti novou exekuci proti společníku mezitím již vystouplému. Že jde o zcela novou exekuci, nikoliv snad o pokračování v dřívější exekuci, vyplývá z toho, že v roce 1923 byla navržena a povolena exekuce jen na svršky Rudolfa K-a v R., kdežto nyní je navrhováno zabavení svršků Rudolfa K. v D. a kromě toho ještě zabavení jeho služného u akciové společnosti V. v D. Tím méně ovšem může se vymáhající věřitelka domáhati povolení exekuce pro nároky ze smíru ze dne 17. května 1923, pro něž tehdy exekuce vůbec nebyla povolena.

Čís. 9823.

Usnesení o příkázání zabavené pohledávky povinného k vybrání jest ihned vykonatelným a netřeba vyčkati rekursní lhůtu (výsledek rekursu). Není závady, by poddlužník, jakmile mu bylo doručeno usnesení o příkázání pohledávky k vybrání, vymáhajícímu věřiteli neplatil a by tento placení nepřijal.

Přepsáním z konta povinného na konto zmocněnce vymáhajícího věřitele u poštovního šekového úřadu přešel přepsaný peníz do majetku vymáhajícího věřitele. Pozdější zpětné přepsání částky z konta zmocněnce vymáhajícího věřitele na konto povinného (exekučního soudu) nemělo právního účinku, stalo-li se bez souhlasu vymáhajícího věřitele (jeho zmocněnce).

(Rozh. ze dne 12. dubna 1930, R I 191/30.)

Prvý soud usnesením ze dne 11. února 1929 povolil vymáhající straně zabavení a příkázání k vybrání pohledávek strany povinné jednak za poštovním šekovým úřadem v Praze vkladu na účtu čís. 28.968, jednak za Josefem A-em z dodávky kukuřice a z obchodního spojení, jednak za firmou Alois R. za dodané zboží a z obchodního spojení. Usnesení toto doručeno bylo účastníkům dne 14. února 1929. Proti povolujícímu usnesení podala povinná strana stížnost. Usnesením rekursního soudu ze dne 20. dubna 1929 doručeným stranám dne 3. a 5. května 1929 bylo usnesení prvního soudu potvrzeno. Poštovní úřad šekový podle výpisu ze šekového účtu čís. 75.418, ze dne 21. února 1929 čís. 8 připsal zabavenou částku, jež činila podle zprávy téhož úřadu 30.013 Kč 85 h, na šekový účet zástupce strany vymáhající a vyrozuměl ho o tom ústřížkem. Týž úřad však připsal ze dne 23. února 1929 oznámil exekuč-